

Durmuş Hocaođlu

Milliyetçi, Mukaddesatçı ve Lũmpen

Ayyıldız, 16 Şubat 2000, Çarşamba., s.09
Durmuş Hocaođlu, *Ayyıldız* Sıra No: 117; 2000-034; Şubat-12

Benim gençlik yıllarımda “bizim cãmia”nın basın-yayın organlarının büyük kısmının umûmî sloganı veya logosu şöyle idi: “**Milliyetçi ve Mukaddesatçı**”. Bu slogan ve logo şimdi kayboldu; şimdi ise kanâatimce yine aynı cãmianın çoğunluğunun logosu şöyle olabilir: “**Lũmpen Batılı**”. Evet: Bir kısmı Milliyetçi değil, bir kısmı Mukaddesatçı değil, ama büyük kısmı — hassaten okumuş-yazmışlarını kastederek söylüyorum — Lũmpen Batılı; hem Batılı ve hem de lũmpen. Lũmpenlik ve Batılılık, daha doğrusu Lũmpen Batılılık, büyük bir kısmının ortak niteliği.

Ne demek **Lũmpen Batılı**?

Etrafımıza şöyle bir bakalım ve sâdece şu iki suâl üzerinde düşünelim: Evvelce, 14 Şubat Sevgililer Günü sağ basında kutlanır mıydı ve Milliyetçi ve Mukaddesatçıların düğünleri Sayın Erol Yazar’ın düğünü gibi mi olurdu? Bunlar bir vakitler Milliyetçi / Mukaddesatçı cãmia ve hassaten bu cãmianın elitleri tarafından en şedîdâne bir sûrette tel’in ve hattâ tekfir edilen, adetâ sapık addedilen davranışlar telâkkî edilirken, bugün ne oldu da bu telâkkî kökten değişmeye ve dün reddedilener bugün ibrâ edilmeye başlandı?

İşin doğrusu şu: Dünyanın geri kalan kısımlarında olduğu gibi, ülkemizde de, büyük çoğunluğun, pratik anlam ve değeri açısından **Batı** ve türevi kavramlarla günümüzde artık pek o kadar ciddî bir problemi kalmamış, bu kavramların delâlet ettiği “şeyler”, iyi-kötü, başarılı, başarısız, ama mutlaka, muhtelif tarzlarda Hayat’ın içerisinde absorbe edilmiş ve kendileriyle uyum temin edilmiş bulunmaktadır. Fakat, lûtfen dikkat buyrulsun: Batı, Batılılaşma, Batılılık gibi Batı türevi kavramlarla entellektüel düzeyde hâlâ ciddî bir ihtilâf var-olmaya devam etmektedir. Bir yandan teorik / ideolojik düzlemde soyut bir tartışma konusu olmaya devam eden Batılılık, Batılılaşma v.b. kavramlar kümesi, diğer yandan, hayatın pratiğinde bir tartışma konusu olmaktan büyük ölçüde uzaklaşmış; “**Batılılık**” ve “**Batılılaşma**” bir “fiilî durum” hâlini almıştır.

Bu fiilî durum, yâni Batı ile ilgili birçok şeyin Hayat içerisinde absorbe edilmesi, açık ve net olarak ifâde edilecek olursa, şundan ibarettir: “**Batılılık**”, onu reddedenler tarafından dahi, pratikte bir “yaşama tarzı” olarak *birşekilde* alışılmış, kabul edilmiş, sindirilmiştir. Hattâ, bu fiilî duruma, bizzat Batılılık ve Batılılaşma’yı reddeden “Batı-karşıtı İntelijansiya”nın kendisi de dahildir; dahası, birçok bakımdan da öncüdür!. Teorik-ideolojik diskurlarında sürekli olarak Batı ve türevi kavramları irdeleyen, daha da ileri giderek söylenecek olursa, bir anlamda, varlık sebebini en ziyâde “Batı aleyhtarlığı” üzerine oturtan “Batı-karşıtı İntelijansiya”nın bizzat ve bizatihî kendisi dahi, Hayat pratiği noktasında Batı ve türev

kavramlar pratiği ile artık kavgalı değildir. Onlar da çoğunluğu itibariyle, Batıcı İntelijansiya kadar, batılılaşmış — yine aynı şekilde; kötü ve sathî bir şekilde batılılaşmış — bulunmaktadır ki bendeniz bunu bir “davranış bozukluğu” ve tipik bir “aydın riyâkarlığı” olarak nitelendiriyorum.

Burada dikkat çekilmesi mutlak şart olan bir başka husus daha vardır: Bütün dünya toplumları gibi Türk toplumu da Batı ve türevi kavramlarla pratikte ‘bir şekilde’ uyuşmakta, yani, Batılılaşma, ‘bir şekilde’ vuku bulmaktadır, ama işbu ‘bir şekil’, son derecede önemlidir. ‘Bir şekilde batılılaşma’, ama ‘nasıl bir şekilde’?...

Kanaatımızca, bu ‘bir şekilde batılılaşma’, ana hatlarıyla ‘iki şekilde’, veya ‘iki türde’ olmaktadır: **Lümpen** ve **Rasyonel**. Yâni, Batılılaşma'nın, o bir türlü durdurulamayan toplumsal değişme ve dönüşmenin iki tarzı vardır. Bir toplum ya lümpen bir tarzda batılılaşmaktadır, ya da rasyonel bir tarzda.

Lümpen Batılılaşma teriminin patenti bendenize âittir. Bu terimi bilerek ve ısrarla kullanıyor ve iddia ediyorum ki, Modernite, Batı ve ilgili kavramların ne olduğunu idrâk etmekten uzak kalıp körü-körüne ve câhilce direnen her toplumun âkıbeti “**Lümpen Batılılaşma**” olmaktadır. Lümpen; yâni, başı-bozuk, yâni başarısız, yâni sathî, yâni taklitçi, yâni kötü!

“**Lümpen Batılılaşma**”nın en temel sâiki, “Batılılık”ın temelinde yatan şeyin, “İnsan-eşya münasebetleri”nin Batı tarafından düzenleniş tarzından ileri geldiğini, yani konunun bütünüyle kökenleri çok derinlerde olan bir modernite problemi olduğunu kavrayamamak, sebeplerle değil hep sonuçlarla uğraşmaktır. Bu yüzden, Lümpen Batılılık hiçbir sûrette başarılı olmamıştır; hep taklitçidir, hep yüzeyseldir.

Lümpen Batılılık'ın en bâriz ve karakteristik emâresi, ona “**lümpen**” adını verişimin sebebidir ki o da, Batı'nın gündelik hayat tarzının şeklen, görgüsüzce ve çok kötü bir sûrette taklîdidir. Hattâ Lümpen Batılılık sâdece bu şekilde dahi târif edilebilir: **Batı'nın görgüsüzce ve çok kötü bir sûrette taklîdi.**

Türkiye’de Batılılaşma serüvenine egemen olan karakteristik niteliğin lümpenlik olduğunu söyleyebiliriz. Fakat tekrar ederek iddia ediyorum: Bu lümpenlik, uzunca bir zamandan beri artık bizzat onu tenkîd edenler tarafından da muayyen bir nisbette icrâ edilir olmuştur.

Başta sorduğum sualler üzerine bir daha tefekkür edelim; bunun sâdece çok küçük bir nümûne olduğunu da unutmayalım. ve dahi dikkat edelim: Hepimiz bir şekilde lümpeniz.

